

[Ministeren for handel, industri og søfart.]
folketing at fremsætte forslag til lov om udlån til industri- og håndværksvirksomheder m. v.

Ved det foreliggende lovforslag disponeres der til formål indenfor handelsministeriets område over et beløb af 75 mill. kr. af de midler, der i henhold til det af finansministeren fremsatte lovforslag foreslås overført til en særkonto i Danmarks Nationalbank.

Lovforslaget betyder på et enkelt punkt et brud med den hidtidige lovgivning, idet det efter det foreliggende forslag vil være muligt at yde støtte til industrivirksomheder, selvom der måtte være nogen indenlandsk konkurrence på det pågældende område. Jeg tror, at denne ændring er en stor forbedring.

Den interesse, landet har i at drage de flest mulige turister til sig, behøver jeg vist ikke nærmere at uddybe. Denne interesse er baggrunden for den foreslåede hjælp til hotel erhvervet. Vi har her i landet store muligheder for at blive et turistland, og vi har en stab af dygtige hotelfolk, men vi må erkende, at hotelkapaciteten er for ringe, og at de eksisterende hoteller i stort omfang ikke er i stand til at byde den grad af komfort, som turisterne kræver. Hotel erhvervet har vanskelighed ved selv at klare den store finansieringsopgave, der er tale om, og jeg tror derfor, at der fra alle sider vil være enighed om, at der her foreligger en opgave, til hvis løsning det er ønskeligt, at staten bistår.

Småskibsfartens vanskeligheder er kendt for alle i denne sal. For at råde bod på disse vanskeligheder foreslås der ydet lån til bygning af moderne, motordrevne fragtskibe eller til ombygning af egnede småskibe. Den låneadgang, der hidtil har stået åben for rederne, er ikke blevet fuldt udnyttet, men jeg tror, at der er et lånebehov, når blot rederne kan få dækket en større andel af anlægsudgifterne end de hidtidige 60 pct., og det er i landets interesse, at småskibsfarten ikke konkurreres ud af andre lande.

Medens forholdene i det store og hele ikke nødvendiggør en støtte til handelen med henblik på en styrkelse af dette erhvervs konkurrenceevne overfor udlandet, vil det dog ikke være udelukket, at der vil kunne være et behov for lån til visse varige anlæg, der anvendes af eksporthandelen. Der er i bemærkningerne til lovforslaget peget på lagerbygninger, siloer, pakningsanlæg o. lign. Såfremt et sådant behov måtte være tilstede, vil det være i overensstemmelse med lovens grundtanke, at hjælp kan ydes,

og adgang hertil står da også åben efter lovforslaget.

Lånenes løbetid foreslås fastsat til højst 15 år, dog at lån til hoteller og skibsbygning skal kunne ydes på indtil 25 år. I alle tilfælde foreslås der åbnet adgang til at yde lånene afdragsfrit i de første 2 år, således at låntagerne vil kunne fritages for afdrag i den tid, der medgår, inden de foranstaltninger, hvortil lånet er opnået, har sat sine spor i en øget rentabilitet. Iøvrigt vil det være naturligt at afpasse løbetiden for de ydede lån efter forholdets natur i det enkelte tilfælde.

Jeg har ikke ment at kunne eller burde definere i loven, hvilken grad af sikkerhed der må kræves. Hertil er forholdene på disse områder for forskellige fra sag til sag, men jeg tror heller ikke, at det ville være til gavn for ansøgerne at fastsætte sikkerhedskravet for nøje. Man må vist her sige, at alle er bedst tjent med, at administrationen kan afpasse sikkerheden efter et skøn over ansøgerens forhold. — I denne forbindelse finder jeg anledning til at gå nærmere ind på spørgsmålet om vurderingen af faste ejendomme som lånebasis. Det har her været kritiseret, at der i praksis har været lagt for stor vægt på ejendommenes ejendomsskyldvurdering. Denne har man naturligvis lagt vægt på, men man har ikke følt sig bundet af den i den forstand, at man ikke har kunnet gå ud over ejendomsskyldvurderingen. Dette er sket i en lang række tilfælde, måske endda i det overvejende antal tilfælde af lån til landhåndværkere i den senere tid. Man må imidlertid ikke glemme, at det er vanskeligt i disse forhold at operere med et begreb som ejendommens værdi i handel ogandel. Jeg vil endda kunne se bort fra de almindelige konjunkturbevægelser, men man må huske på, at en industriejendom, der er anlagt med en bestemt produktion for øje, kan have en meget høj værdi, hvis produktionen lykkes, medens værdien faktisk kan nærme sig grundværdien meget stærkt, hvis produktionen mislykkes. På tilsvarende måde kan en håndværksejendoms værdi være høj, så længe en dygtig håndværker driver virksomheden, medens værdien er problematisk, hvis ejeren har vænnet kunderne til at gå til konkurrenter. Når det derfor tages i betragtning, at ejendommens værdi for en långiver i virkeligheden er værdien ved et sammenbrud for debitor, må man vist komme til det resultat, at et begreb som værdien i handel ogandel er meget vanskeligt at arbejde med.

Ud fra betragtninger af denne art har jeg,